

Orienteringssaker

1. Missiologisk fagdag i regi av NORME 22. november 2012
2. Nestekjærlighetskampanjen. Beskyttelse og omsorg til barn på flukt – krav til den norske regjering
3. Konsultasjon om kirkeasyl, nye politiske aksjonsformer i kirker og kirkens rolle 22. januar 2013
4. Høring – forslag til endring i utlendingsforskriften – 15-månedersregelen for saksbehandlingen i Utlendingsnemnda
5. Avisartikkel: Kirken, jøder og antisemittisme
6. Rapport fra Nordisk religionsdialogkonferanse, København, 28.-30. august 2012
7. Rapport fra deltagelse i det økumeniske nettverket for kristne i dialog med muslimer i Europa, Journées d'Arras, Crêt-Bérard, Puidoux, Sveits, 29. mai - 2. juni 2012
8. Rapport om religion og utvikling (se e-post av 18.10. 2012 fra Liv Janne Dehlin)
9. Innlegg fra Den norske kirke v/Mellomkirkelig råd vedrørende Barn på flukt (*vedlagt*)
10. Menneskerettighetssøndagen (*vedlagt*)
11. Kronikk om ledsagerprogrammet (*vedlagt*)
12. Islamsk Råd og ekstremisme (*vedlagt*)
13. COP18 (*mundlig*)
14. Info om Barentssamarbeidet (*mundlig*)

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd tar sakene til orientering.

Missiologisk Fagdag

i regi av NORME (Norsk Råd for Misjon og Evangelisering).

tid: 22. november 2012, kl. 9.00-15.45

sted: Menighetsfakultetet – Auditorium 2

Tema: Liv i overflod, Misjon og evangelisering i nye landskap

I flere år har Kommissjonen for Verdensmisjon og Evangelisering i Kirkenes Verdensråd (KV) jobbet med et nytt misjonsdokument for felles fokus på misjon. Et utkast ble lagt frem i Manila i mars, og endelig utkast blir presentert for sentralkomiteen i Kirkenes Verdensråd nå i august. Dersom de godkjenner dokumentet vil det bli presentert på Kirkenes Verdensråds generalforsamling i Busan i Sør-Korea i 2013. Misjonsdokumentet knytter til ved Johannes 10 hvor Jesus sier: "Jeg er kommet for at dere skal ha liv og overflod»

Df. Josseop Keum er sekretær for KVs Kommissjon for Verdensmisjon og Evangelisering og hovedgjest på Missiologisk Forum 22. november.

Programmet for dagen vil se omtrent slik ut:

08.45	Registrering og kaffe
09.00	Velkomst og presentasjon av KVs nye misjonsdokument, v. <i>Knud Jørgensen</i>
09.30	Økumenisk perspektiv på misjon, v. <i>Josseop Keum</i> Sammen på veien til livet/Together towards life
10.30	Kaffepause
10.40	Respons på hovedtemaer: Church on the move: Misjon i et forandret landskap Transformative spirituality: Den Hellig Ånd og misjon, v. <i>Bård Mæland</i> Mission from the margins: Misjon som kamp for rettferdighet og helbredelse, v. <i>Knut Refsdal</i> Speaking the truth in love: Evangelisering og dialog, v <i>Rolf Kjøde</i>
11.45	Lunsj
12.30	Samtale i grupper om Together for life
13.30	Plenum med rapportering fra grupper
14.30	Perspektiver på misjon og evangelisering de siste tretti årene, <i>Thormod Engelsen</i>
15:00	Misjon og evangelisering i dag og i morgen, v. <i>Bjørn Bjørnø, Hjalmar Bø</i>

- Deltakeravgift: kr 300 (inkluderer kaffe/te mm, lunsj). Studenter: kr 150.
- Påmelding innen 15. november til post@norme.no
- Deltakeravgiften betales til NORME, bankkto nr 3000 12 85404 (merk innbetalingen med navn og 'Fagdag 22. november').

Ø-Sak.

MKR støtter Nestekjærlighetskampanjen.
Eksempel på engasjement fra Hamar BDR.Beskyttelse og omsorg til barn på flukt – krav til den norske regjering

Den norske kirke har tidligere i år gjennom enstemmige uttalelser fra bispemøte og kirkemøte kritisert sider av norsk asylpolitikk som strider mot kristen etikk og humanitære prinsipper. Hamar bispedømmeråd stiller seg bak disse uttalelsene.

I forbindelse med lanseringen av Margareth Olins film "De andre" i oktober 2012 som avdekker uverdige forhold som enslige mindreårige asylsøkere lever under i Norge, ønsker Hamar bispedømmeråd å støtte følgende krav til den norske regjeringen:

Barn på flukt har i henhold til internasjonale konvensjoner krav på et særlig vern. Det betyr at regjeringen i Norge må sikre alle barn en forsvarlig omsorg.

- 1. Politikken med å gi midlertidig oppholdstillatelser til enslige asylsøkende barn, for så å tvangsreturnere dem til ofte konfliktherjede hjemland når de fyller 18 år, må opphøre.**
- 2. Barnevernet må overta omsorgsansvaret for enslige asylsøkende barn mellom 15 og 18 år, for å sikre at alle barn som befinner seg på norsk jord møter et minimum av omsorg.**

Fram til 2009 fikk enslige asylsøkende barn som ikke hadde omsorgspersoner på kjent sted i hjemlandet, normalt opphold i Norge. I 2009 innførte regjeringen en ny regel, som tilsier at barn som er minst 15,5 år gamle ved ankomst til Norge kan få en begrenset tillatelse som opphører straks de fyller 18 år. Hvis de ikke returnerer til hjemlandet frivillig, skal de tvangsreturneres.

At norske myndigheter mener at disse barna ikke har et beskyttelsesbehov, endrer ikke på at mange av dem har sterkt traumatiserende opplevelser fra hjemlandet, inkludert tap av nær familie og krigshandlinger. I perioden 2009 til oktober 2012 har til sammen 150 ungdommer fått et slikt vedtak. De fleste var fra krigsherjede land som Afghanistan og Irak eller totalitære land som Etiopia. En del har forsvunnet, mens andre tilbringer ungdomstiden i asylmottak. Mange sliter med alvorlige psykiske og fysiske lidelser som følge av påkjenningene ved frykten for retur.

Barnevernet overtok i 2007 omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år, mens barn over 15 år fortsatt er Utlendingsdirektoratets ansvar. Enslige asylsøkende barn er en sammensatt og uensartet gruppe. Det er derfor avgjørende at disse barna får et kvalifisert omsorgstilbud, som baserer seg på deres individuelle behov. Dette er barnevernet den fremste garantisten for i Norge, i motsetning til utlendingsmyndighetene, hvis primære formål er å sette i verk og bidra til å utvikle regjeringens innvandrings- og flyktningpolitikk.

Lov om barnevernstjenester gjelder for alle barn i Norge, uavhengig av oppholdsstatus. Enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år diskrimineres når de ikke får de samme rettighetene til omsorg som andre barn. FNs barnekomité har gjentatte ganger stilt seg svært kritisk til Norges ivaretagelse av enslige mindreårige asylsøkere, og har anbefalt Norge å overføre omsorgsansvaret for denne gruppen barn til barnevernet.

Regjeringen har lenge lovet at alle barn skal være Barnevernets ansvar, også de over 15 år, men endringen lar vente på seg. Vi kan ikke godta at noen barn behandles som utlendinger først og barn deretter – alle barn må ha samme krav på omsorg fra de fagmiljøene som faktisk er best kvalifisert til å ta seg av noen av de mest sårbare barna på norsk jord.

Støtt oppropet på nettsiden til Nestekjærlighet.no: <http://www.nestekjaerlighet.no/> Hamar, 22.10.12

Kirkeasyl – nye erfaringer

En konsultasjon om kirkeasyl, nye politiske aksjonsformer i kirker og kirkens rolle

Tid: Tirsdag 22. januar, kl. 1130-16

Sted: Krypten i Oslo Domkirke

Målgruppe: Folk fra kirkelige staber og menighetsråd, andre kirkelige ledere, diakonirådgivere på bispedømmekontorene, andre fagfolk og organisasjoner

Etter de mange kirkeasylene på 1990-tallet utarbeidet Mellomkirkelig råd for Den norske kirke en evalueringsrapport med anbefalinger for menighetene. De siste årene har man erfart en ny økning i kirkeasyl og andre nye aksjonsformer. Er rapportens anbefalinger fremdeles dekkende, eller er det behov for nye? Hva slags type utfordringer møter menigheter som opplever kirkeasyl eller andre aksjoner i dag? Bør kirka forholde seg på samme måte til kirkeasyl i dag som den gjorde på 1990-tallet?

Program:

1130-1215: Lunsj

1215-1235: Innledning

v/ Berit Hagen Agøy, generalsekretær for Mellomkirkelig råd

1240-1320: Nye aksjonsformer – oppmerksomhet eller beskyttelse?

Prinsipiell ryddighet, praktiske utfordringer og sterke menneskelige hensyn

v/ Olav Dag Hauge, domprost i Oslo

1330-1400: Når kirkeasylet er siste mulighet. Humanitære vurderinger på grunnlag av barn, familie og lang saksbehandling.

v/Harald Tronvik, jurist og rådgiver for kirkeasylant på Nesodden

1415-1445: Papirløse og politiske aksjoner – kirken som politisk aktør vs kirken som tilfluktsted.

v/ Kristin Knudsen, menighetsrådsleder i Bergen domkirke menighet

1455- 1520: Brukes kirken bevisst av asylsøkere eller støttenettverk? Hva er asylsøkeres beste?

v/ Ann-Magritt Austenå, generalsekretær i NOAS

1520-1530: Oppsummering og avslutning

Arrangør: Mellomkirkelig råd og Oslo kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

MKR 33112.4

Justis- og beredskapsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8005, Dep
0030 OSLO

Dato: 25.10.2012

Vår ref: 11/723-25 STK

Deres ref:

Høring - forslag til endring i utlendingsforskriften - 15-månedersregel for saksbehandlingen i Utlendingsnemnda (UNE)

Kirkerådet og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke takker for muligheten til å svare på høringen om 15-månedersregel for saksbehandlingen i UNE.

Vi ser positivt på at meldingen om «Barn på flukt» følges opp med konkrete tiltak. Vi hilser velkommen endringer som kan bidra til at barn ikke blir værende lenge i en situasjon hvor oppholdsstatus ikke er avklart. Kirkerådet og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke støtter derfor forslaget til forskriftsendring, der asylsøkere med barn som ikke har fått sin klagesak avgjort av UNE innen 15 måneder etter at UNE mottok saken, kan innvilges oppholdstillatelse.

Med vennlig hilsen

Jens-Petter Johnsen

Direktør

Kirkerådet i Den norske kirke

Berit Hagen Agøy

Generalsekretær

Mellomkirkelig råd for Den norske kirke

Kirken, jøder og antisemittisme

Vårt Land 27.10.2012

Det er en rystende øvelse å studere kirkens holdninger og handlinger overfor jøder de siste 2000 år. Det finnes heldigvis noen lyspunkter, men det helhetlige perspektivet er mørkt: Fra kirkens spede begynnelse og fram til moderne tid florerer antijudaisme, demonisering, triumfalisme, stereotypisering, diskriminering, vold og unnfallenhet. Kirken må dele skyld med fyrster, vitenskapsmenn og politikere. Men vi kommer ikke utenom kirkens eget teologisk forankrede bidrag til jødehatet: Parolen om at jødene drepte Jesus og teologien om at Gud forkastet jødene og erstattet dem med kirken.

I år er det 70 år siden norske jøder ble deportert til nazistenes drapsleirer av tyske soldater og norske politimenn. Dette maner til kirkelig ettertanke og selverkjennelse. Prof. em. Torleiv Austad skal ha ros for sitt viktige bidrag i boken *Sviktende dømmekraft*. Der avdekker han en kirke som ikke evnet å være klar nok i å advare mot dehumaniseringen av og volden mot jødene forut for krigen og i de to første krigsårene. Han beskriver en kirke som bl.a. ikke våget å protestere tydelig nok, av strategiske grunner, mot Quislings gjeninnføring av Grunnlovens paragraf om å stenge jøder ute fra riket.

Bispemøtet i Den norske kirke beklaget nylig kirkens unnfallenhet overfor jødene under krigen. Kirken må ta sin del av ansvaret for folkemordet på norske jøder. Dette er en tung, men nødvendig, erkjennelse. Den er viktig for kirkens selvforståelse og for vår relasjon til norske jøder i dag.

Øyvind Kopperud har et viktig poeng når han i sitt innlegg i *Vårt Land* 24.10 understreker nødvendigheten av mer kunnskap om og fokus på jødisk religion, historie, identitet og filosofi. Dette er avgjørende viktig om vi skal kunne avdekke antisemittisme og øke forståelsen for jødernes situasjon i det norske samfunnet i dag. Både skole og kirke har hatt en tendens til å forholde seg til jødedommen som forhistorie – et forspill til kristendommen. Nå trenger vi mer kunnskap om dagens jødedom for å løse dagens og morgendagens utfordringer.

Forstander i Det mosaiske trossamfund, Ervin Kohn, sier at antisemittisme ikke er jødernes problem, men samfunnets – som jøder dør av. Antisemittisme er noe vi må bekjempe i fellesskap. Ferske rapporter fra OSSE og HL-senteret avdekker at antisemittismen ikke forsvant etter krigen, men fremdeles er et samfunnsproblem i Norge. Noe av det lumske ved antisemittisme er at den stadig opptrer i nye forkledninger og tilsynelatende uskyldige former.

Begge rapportene peker også på den vanskelige grenseoppgangen mellom legitim israelskritikk og antisemittisme. Mellomkirkelig råd har som kjent et sterkt engasjement for fred og forsoning i Israel-Palestinakonflikten, og vi har en rekke ganger kritisert israelsk okkupasjonspolitikk. Vi mener vår kritikk av både israelske og palestinske folkeretts- og menneskerettighetsbrudd er fullt forsvarlig. Men vi må samtidig være vare for hva kritikken kan være med på å nøre opp under og hva slags teologisk eller politisk kontekst den fremføres i. Å drøfte vårt Midtøstenengasjement i den bilaterale dialogen med Det Mosaiske Trossamfund har derfor vært viktig for Mellomkirkelig råd.

Mellomkirkelig råd ser sitt ansvar og vil bidra til å motvirke antisemittisme. Sammen med Kirkelig Dialogsenter i Oslo utarbeider vi nå ressursmaterieell for konfirmanter og ungdommer i Den norske kirke. Det er stort behov for trosopplæringsmateriale som tar for seg antisemittisme og

diskriminering av ulike grupper i vårt flerkulturelle og religiøst pluralistiske samfunn. Vi trenger også en kirkelig samtale om hva slags bilder vi tegner av jødene i forkynnelsen av det kristne evangeliet.

Mellomkirkelig råd vil også kjempe mot antisemittisme i de internasjonale foraene vi deltar i, både de økumeniske og de interreligiøse. Det er ikke bare i den muslimske verden man finner åpenbar antisemittisme i dag. Det dukker dessverre også opp i kirkelige sammenhenger – og i enkelte kirker høyt opp i hierarkiene.

2014 og grunnlovsmarkeringen vil være en egnet anledning for det norske samfunnet og Den norske kirke til å ta et oppgjør med jødeparagrafen. En måte å ta et slikt oppgjør på, er å spørre om hvem som blir stengt ute fra det norske samfunnet i dag. Slik kan vi avdekke og motarbeide både antisemittisme og andre former for rasisme og fremmedfrykt der dette måtte komme til uttrykk i dag.

Berit Hagen Agøy
generalsekretær for Mellomkirkelig råd

Rapport fra Nordisk religionsdialogkonferanse, København, 28.-30. august 2012
ved Einar Tjelle

Den tredje nordiske religionsdialogkonferansen ble denne gang avholdt i ærverdige Varthov i København, Grundtvigs arnested. Konferansen samler med halvannet års mellomrom kirkelige medarbeidere i Norden som jobber med religionsdialog, og er et sted for erfaringsutveksling og koordinering. Konferansen samlet denne gangen nærmere 50 deltakere. Årets tema var «**Utfordringer og muligheter i det multikulturelle samfund**». Mellomkirkelig råd var medarrangør sammen Kirkelig dialogsentre i Oslo, og var også representert på et «norsk nettverksmøte» dagen før konferansen begynte.

Programmet inneholdt foredrag om «Det multikulturelle samfund», av Michael Böss, Safet Bektovic, Niels Henrik Gregersen og Birgitte Stoklund Larsen.

Det var erfaringsutveksling og landrapporter. Og et innblikk i aktuell kontekst i København, ved prosjektet «Mangfoldighed og inklusion i Københavns Kommune», samt ekskursioner til Københavns Private Gymnasium og Rigshospitalet – møde med hospitalsimam Naveed Baig & hospitalspræst Henning Nabe-Nielsen. Viktig er selvsagt også nettverksbygging og uformelle samtaler.

Det norske religionsdialog-nettverket

Religionsdialogmiljøer i Trondheim, Oslo, Fredrikstad, Stavanger og Bergen var representert, foruten Feltprestkorpset og Mellomkirkelig råd. Den første dagen ble brukt til å diskutere relevante religionsdialog-case, mens andre økt var en gjensidig oppdatering. Det er særlig gledelig at kirkelige dialogsentre nå har tatt form i både Stavanger og Bjørgvin. I likhet med dialogmiljøer i andre byer har også disse sin unike organisering og ulike finansiering. Dialogprest Hildegunn Isachsen har også en funksjon inn mot STL i Bergen, og har opplevd et oppsving i interessen særlig etter 22.7.11. Senteret har også en tydelig økumenisk profil.

Dialogprest i Stavanger bispedømme, Odd Kristian Reme, er ansatt fra 1.9.12 som daglig leder i 50 %. Også i Stavanger er interessen blitt tydeligere etter 22.7. På grunn av STL og andre relasjoner er ikke religionsdialog noe nytt, men i kirkelig utgave er dette en nyvinning. Senteret er organisert som en forening, med et eget råd hvor samtlige religioner er representert. For tiden er en muslim leder i rådet, og biskop Pettersen styreleder. Reme mente at det er økende politisk syn for denne type arbeid, og at det bør arbeides langsiktig for én stilling per bispedømme per 2017. Det ble tatt en runde med orienteringer fra samtlige deltakere. Undertegnede orienterte om religionsdialoger som Mellomkirkelig råd er involvert i.

Jeg gjengir her bare **noen momenter fra innledningene:**

Michael Böss reflekterte rundt selve begrepet *multikulturalisme*. Det kan forstås på mange ulike måter. Flere av foredragsholderne problematiserte begrepet. For eksempel ble Canada utropt som «multikulturell» i 1971, med det formål å skape

større nasjonal enhet, med en voksende nasjonalisme i Quebec som bakgrunnsteppe. Men nødvendigvis uten et godt resultat. Flere mente at det *interkulturelle samfunn* er et bedre begrep.

Safet Bektovic vektla at Koranen anerkjenner religiøs og kulturelt mangfold. Jøder og kristne er inkludert i islamsk «umma». Islamsk forhold til «den annen» kan leses både i kategoriene *inkludering* (eks Sure 2:62), *pluralisme* (eks Sure 5:48) og *eksklusivitet* (eks Sure 3:85). Ofte mangler dessverre en hermeneutisk bevissthet. Det er en stor analfabetisme i muslimske land. *Kollektive* spørsmål som «Hva mener verdens muslimer?» er selvsagt problematiske, understreket han.

Birgitte Stoklund Larsen var bedt om å komme med en «grundtvigsk replik til det multikulturelle samfunn». Hun mente Grundtvigs syn på mennesket som «et guddommelig eksperiment» av støv og ånd, er en fellesmarkør i forhold til det multireligiøse. - Vi har som en felles livsoppgave å granske mysteriet. Kristendom er inkarnasjon, som holder det universelle og partikulære sammen. Hun mente Grundtvigs «stedstenkning» har likhetstrekk med en *cuius regio eius religio*-tenkning, men mindre med nåtidens globaliserte virkelighet. Grundtvig mener kristendommen er *sann*, samtidig var han veldig mot tvang og for frihet. Disse aspektene må kunne holdes sammen.

Niels Henrik Gregersen reflekterte rundt kristendom og ulike forståelser av det multikulturelle samfunn. Han la vekt på en felles gudbilledlighet (1. Mosebok) og både en bekreftelse og kritikk av andre religioner (Areopagostalen, Apostelgjerningene 17). Kristologien har også en slik viktig dobbelthet; Han kom til jødefolket (sine egne), men også til kosmos (sitt eget), ifølge Johannes-prologen. Håpet om Den hellige ånd som «udgydes over alt kød», er et åpnende perspektiv. Kjærligheten, «Guds varme hender» kan vi være på utkikk etter på tvers av religionene.

Noen aktuelle momenter fra landrapportene:

Sverige: Større interesse blant ungdom for religionsdialog. Ny bok; «Samtale om religionsteologi», kan være viktig også for en «norsk samtale». Nytt religionsråd etablert i 2011: «Sveriges Interreligiøsa Råd». Religionsdialogen har blitt kritisert i Sverige.

Finland: Muslimske (russisk)innvandring allerede tidlig på 1800-tallet. Fast møtepunkt mellom kirken og muslimske organisasjoner siden 1997. Det er jobbet med

mange temaer. Finnlands president har siden 2001 hatt årlige fellesmøter med jøder, muslimer og kristne. I 2011 ble «flerreligiøst nettverk» etablert.

Danmark: Folkekirken har et eget integrasjonsprosjekt, hvor dialog skjer gjennom mange ulike aktiviteter. I 2006 startet «Kristent-Muslimsk Samtaleforum». Det jobbes nå med teologisk utdanning i islam, ventelig blir en rapport ferdig i 2013.

Norge: Vi vektla i vår rapport de nye kirkelige dialogsentrene, og erfaringen av økt interesse etter 22.7. Fra feltprostens side ble det referert til en åpning i forsvaret for religiøse symboler/klær, og en åpning for «feltprester» fra andre religioner. Jeg sa litt om kontaktgruppens (IRN-MKR) siste fellesuttalelse om ekstremisme, og våre nye samtale grupper, Dnk-Buddhistforbundet og «Abrahams barn» (Dnk, Islamsk Råd og Det Mosaiske Trossamfund).

Fra «norsk landrapportering».

Noen oppfølgingspunkter

- Det er viktig å følge godt de nye kirkelige dialogsentrene i Stavanger og Bjørgvin, først og fremst gjennom Kirkelig dialogsenter i Oslo.
- Signalene om økt politisk forståelse/god timing for dialogarbeid er viktige for å styrke dette arbeidet, både nasjonalt og regionalt.
- Nordiske erfaringer med f.eks. sykehus-imamer, og Feltprestkorpset og Det norske forsvarets åpning for en mer inkluderende praksis med tanke på å bære religiøse plagg og åpne for feltprester med annen religion er viktige signaler, ikke minst med tanke på Stålsetutvalgets innstilling og vår oppfølging.
- Refleksjoner om multikulturalisme og religion, samt ny svensk bok; «Samtale om religionsteologi», kan være viktig for arbeid for MKRs arbeid med dette, jf. blant annet KM-saken 2012 om misjon.
- Neste nordiske religionsdialog-konferanse blir i Stockholm mars 2014

Til:
Mellomkirkelig råd for Dnk

Kirkelig dialogsenters

Olaf Ryespl 7, N-0552 Oslo

Tlf 22 80 58 58, fax. 22 80 58 55

Organisasjonsnr.: 995 255 936

E-post: emmaus@emmausnett.no

Journées d'Arras (JdA)

Rapport fra deltagelse i det økumeniske nettverket for kristne i dialog med muslimer i Europa

Crêt-Bérard, Puidoux, Sveits, 29. mai - 2. juni 2012

I perioden 29. mai - 2. juni deltok daglig leder og prest ved Kirkelig dialogsenters, Steinar Ims, på den årlige konferansen til Journées d'Arras. Konferansen fant sted i Crêt-Bérard, Puidoux, i Sveits.

Ims deltok som representant for Mellomkirkelig råd for Den norske kirke som del av samarbeidet mellom MKR og Kirkelig dialogsenters i Oslo. Ims satt også i "preparatory group" for konferansen i 2012, som bl.a. inkluderte planleggingsmøte i Zürich 2. desember 2011.

Ims har tidligere deltatt på tre av de årlige møtene i Journées d'Arras. I 2010 fant møtet sted i Madrid og både Ims og Sven Thore Kloster fra MKR deltok fra Norge. I 2011 var møtet lagt til Oslo. MKR og Kirkelig dialogsenters i Oslo stod da som arrangør for møtet. I 2012 deltok Ims som eneste representant fra Norge på konferansen.

Tidligere år har det vært Dialogsenteret Emmaus som har hatt en viss tilknytning til JdA, gjennom Oddbjørn Leirvik og Anne Hege Grungs deltagelse på den årlige nettverkskonferansen.

Bakgrunn

Journées d'Arras (JdA: <https://sites.google.com/site/journeesdarras/About-Journes-d'Arras>) er et fransk og engelskspråklig nettverk som har eksistert siden 1980. JdA samler kristne fra hele Europa og fra ulike konfesjoner til en årlig konferanse med faglige samtaler og erfaringsutveksling om arbeidet med muslimsk-kristen dialog. Nettverket henter sitt navn fra byen Arras, hvor konferansen fant sted de første årene. Pr. i dag er dette det eneste europeiske nettverket i slikt slag med særlig fokus på muslimsk-kristen dialog.

Konferansen har i all hovedsak et tredelt fokus:

- 1) Drøfting av aktuelle tema for muslimsk-kristen dialog i Europa

- 2) Informasjon om og drøftelse av aktuelle nasjonale og regionale aspekter av muslimsk-kristen dialog ("Country reports"), med et særlig fokus på det aktuelle vertslandet (i år Sveits)
- 3) Nettverksmøte for uformelle samtaler om muslimsk-kristen dialog og hvordan dette arbeidet forankres i de ulike kirkene i Europa

Konferansen i 2012

Konferansen samlet i år 37 deltagere fra 15 land. Dette er opp mot det maksimale JdA ønsker å ligge på av deltagere av hensyn til kvaliteten på drøftelsene under konferansen. Dette setter også begrensninger på antall deltagere fra hvert land.

1) Drøfting av aktuelle tema for muslimsk-kristen dialog i Europa

Tema for årets konferanse var *Freedom of conscience / religious freedom / the question of conversion*. Tema belyses gjennom key-note lectures med bidrag fra både kristen og muslimsk side (*Freedom of religion as a universal right from a Christian and Muslim perspective*, v. hhv. Erwin Tanner-Tiziani og Mustapha Brahami; *Muslim conception of religious freedom*, v. Hani Ramadan; *Religious freedom and the role of women*, v. Safwa Aïssa) m. fl.

I tillegg legger konferansen opp til mye arbeid i opptil fem working groups med særlig fokus på nasjonale eller regionale problemstillinger knyttet opp til tema. Eksempelvis working group om *Religious freedom in the public sphere*, med eksempler hentet fra Sveits (*The Swiss minaret decision*) og Frankrike (*The French (and Belgian) legislation on wearing a veil*).

2) Informasjon om og drøftelse av aktuelle nasjonale og regionale aspekter av muslimsk-kristen dialog ("Country reports"), med et særlig fokus på det aktuelle vertslandet (Sveits)

Årets landrapporter ble preget av særlig to ting:

- vertslandets (Sveits) store variasjoner i forhold til de ulike kantonenes (og kirkenes/de språklige gruppenes) håndtering av flerreligiøsitet (vektlegges som nevnt alltid).
- rapporten fra Norge om hva som har skjedd i etterkant av 22. juli. JdA hadde sin årlige konferanse i Oslo en måned før 22. juli, og årets og fjorårets deltagere var sterkt preget av disse hendelsene. Ekstra tid var derfor satt av til å oppdatere JdA om den norske situasjonen.

Landrapportene har vært viktige bidrag til nettverkets liv, og har bl.a. vært grunnlaget for Jørgen Nilsens bidrag til studiet av muslimer i Europa: *Muslims in Western Europe*, (Edinburgh University Press, 1992. Third edition 2004). I dag ivaretas de mer statistiske oversikter av andre fora, mens de teologiske og kirkelige aspekter fremdeles ivaretas av JdA og rapportene og samtalene der.

3) Et nettverksmøte for uformelle samtaler om muslimsk-kristen dialog og hvordan dette arbeidet forankres i de ulike kirkene i Europa

Kanskje en av de viktigste funksjonene er nettopp nettverksfunksjonen til JdA. Deltagerne på konferansen er viktige bidragsytere og/eller observatører av de ulike nasjonale/regionale dialoger mellom kristne og muslimer. De er også viktige

kontaktpersoner inn i de ulike kirkesamfunn i de forskjellige landene. Vurderingen av særlig denne siden ved nettverkets og konferansens verdi kommer i det følgende.

Refleksjoner i etterkant av konferansen i 2012

Journées d'Arras og MKR

Nettverket i JdA er det eneste av sitt slag i Europa i dag. KEK har tidligere hatt tilsvarende nettverk om muslimsk-kristen dialog, men dette har ligget brakk de siste årene.

JdA er først og fremst et nettverk, og konferanse preges av det. Profilen er svært uformell, og nettverkets medlemmer ønsker å opprettholde denne profilen. Nettverket er et tillitsforum hvor krevende sider ved dialogarbeid både i forhold til dialogpartnere og egne kirker kan diskuteres fritt.

Nettverket representerer en unik samling mennesker som har arbeidet med dialog over mange år og med en stor praktisk og akademisk kunnskap om islam og muslimske forhold, om kirkenes arbeid med dialog i Europa, og med stor kompetanse som grunnlag for tenkning om dialog med muslimer i fremtidens Europa. Dermed blir utbyttet av konferansen først og fremst knyttet til møtet med personene i nettverket i større grad enn det faglige utbytte knyttet til konferansens tema.

For MKRs del utgjør nettverket en inngang til miljøer og personer i hele Europa som kan være svært nyttige å ha med tanke på nasjonalt dialogarbeid i Norge og i forhold til samarbeid i Europa. Nettverket holder også gradvis på å fornye seg, og den "nye" generasjonen med dialogarbeidere som tilknyttes nettverket, kan bli svært spennende å følge med på og påvirke innenfor nettverkets rammer.

Personlig utbytte

Årets konferanse i Sveits var min "lakkmustest" på hvorvidt jeg ønsket å delta i fremtidige nettverksmøter. Første året var preget av å orientere seg i nettverkets og konferansens form. Det andre året arrangerte vi konferansen i Oslo, og jeg fikk ikke samme anledning til å bli bedre kjent med personene i JdA.

I år var mitt personlige utbytte svært stort, med god tid til samtaler med sentrale personligheter innenfor dialogarbeid i de ulike land og i europeisk sammenheng generelt (jeg kan nevne samtaler med f.eks. Renata Bedendo, Clare Amos, Bénédicte du Chaffaut, Valentino Cottini, Joachim Finger, Stanislaw Grodz, Petrus Bsteh, m.fl.). For min egen del ønsker jeg m.ao. å fortsette å være tilknyttet nettverket og delta på de årlige konferansene.

Anbefaling til MKR

Størst utbytte av deltagelse på JdA har de som arbeider med dialog i det daglige (som undertegnede). Samtidig er JdA det eneste nettverket av sitt slag i Europa i dag, og utgjør gjennom det et spennende og viktig miljø som MKR kan ha nytte av å være tilknyttet.

Samtidig vil jeg anbefale at mer formelle nettverk knyttet til f.eks. KEK absolutt bør støttes av MKR. Til forskjell fra JdA vil jeg personlig anbefale at et slikt fremtidig nettverk bør ha mål av seg til å være et felles muslimsk-kristent nettverk. Det vil fylle et behov vi har i europeisk sammenheng.

Torsdag 13. september 2012

Åpen høring i Stortingets kommunal- og forvaltningskomité

Innlegg fra Den norske kirke v/ Mellomkirkelig råd vedrørende *Barn på flukt* (Meld. St. 27 (2011-2012))

Den norske kirke er glad for at meldingen *Barn på flukt* er kommet, og takker for muligheten til å kommentere den.

Vi setter pris på meldingens klare vektlegging av at hensynet til hva som er det beste for barnet, skal være et førende prinsipp. Vi er glad for at meldingen varsler behov for økt barnefaglig kompetanse og bl.a. peker på viktigheten av kortere behandlingstid i saker hvor barn er involvert. (Det siste gis vi jo anledning til å komme tilbake til i en egen høring.)

Vi har tillitt til at hensynet til barns beste er oppriktig, men vi ser at meldingen flere steder stiller spørsmål ved hva som er barns beste. Det er i og for seg et legitimt spørsmål, men når barns beste stilles opp mot innvandringspolitiske hensyn, blir vi fra kirkelig hold bekymret.

- Det er mange barn som har bodd lenge i Norge, uten at verken de eller familiene deres har fått en oppholdstillatelse. Disse sakene reiser **vanskelige dilemmaer**, især knyttet til innvandringsregulerende hensyn, som ofte kan gjøre seg gjeldende når personer har oppholdt seg lenge i Norge etter endelig avslag, sa justisminister Grete Faremo da Stortingsmeldingen *Barn på flukt* ble presentert 08.06.2012. (vår utheving)

Den norske kirke ønsker i vår kommentar i dag, å ta utgangspunkt i de såkalte «vanskelige dilemmaene». Jeg vil peke på fire grunnleggende *etiske* utgangspunkt når vi vurderer barns beste og barns mulighet for opphold i Norge etter søknad om beskyttelse.

1. De mest sårbare må få sterkest beskyttelse

Den norske kirke vil vektlegge at barn, og i særlig grad enslige asylsøkere under 18 år, er i en spesielt utsatt situasjon og har krav på særskilt beskyttelse og omsorg.

Det avgjørende spørsmålet må alltid være om det tjener *barnets* behov å få opphold i Norge eller å returnere til opprinnelseslandet.

Dersom det oppstår konflikt mellom hva som er barn og voksnes behov, må barnets behov komme først. Å sette sårbare barn opp mot innvandringspolitiske hensyn, finner vi høyst kritikkverdig.

2. Barn har egenverdi og fulle individuelle menneskerettigheter

Barn har samme menneskeverd som voksne, og barns rettigheter må innfris uavhengig av foreldres situasjon. Vi minner også om FNs barnekonvensjons prinsipp om at barns rettigheter ikke skal settes til side på grunn av foreldres valg. Barnets *eget* beskyttelsesbehov og *egen* tilknytning til riket må prioriteres før innvandringsregulerende hensyn.

3. Barn har rett til å bo sammen med begge sine foreldre og sin familie

Den norske kirke vil fremheve barns rett til å vokse opp i egen familie. Familier har rett til å leve sammen, (jf FNs menneskerettighetserklæring art. 16.3 «Familien er den naturlige og grunnleggende enhet i samfunnet og har krav på samfunnets og statens beskyttelse»).

Barn av asylsøkere må behandles på samme måte som andre barn i Norge mht betydningen av samvær med foreldrene. Det er fullstendig uhørt at Norge skal sende den ene av barnets foreldre til et annet land enn barnet selv og den andre av foreldrene. Det er enda verre at begge foreldrene må forlate landet mens barna må bli værende fordi de er under barnevernets omsorg.

Å splitte familier ved å gi enkelte familiemedlemmer, men ikke andre, opphold i Norge, og således frarøve barn muligheten til å bo sammen med begge sine foreldre og eventuelle søsken, mener vi er etisk helt uakseptabelt.

4. Barn har rett til en trygg oppvekst i kjente omgivelser

En barndom er kort, og 3 – 4 – 5 år i barnets tidlige år er lang tid. Det er opprivende å se norske myndigheter brutalt rive barn opp fra sitt lokalmiljø for å tvangsreturnere dem til et land de ikke har noe forhold til.

Kirken er særlig bekymret for livssituasjonen til de såkalte 'papirløse' barna som bor i Norge i dag. Vil vi ha et samfunn som ikke verner om de svakeste – og mest dyrebare og flotteste vi har, nemlig barna? Vår Skaper gav dem livet, utstyrte dem evner, glede, fantasi, mot og livslyst. Hvordan kan vi frata dem det? Vårt ansvar er å gi barna den oppvekst de har rett på. De 'papirløse' barna er en skamplett i det norske samfunn, og vi har vanskelig for å forstå at det ikke er mulig for myndighetene å finne en verdig løsning på dette problemet.

Kirken mener som sagt, at barns *egen* tilknytning til riket må tillegges en selvstendig vekt i vurderingen av asylsøknader. Ut fra en barnefaglig vurdering må det skapes klarhet i at den faktiske oppholdstiden er den som skal legges til grunn for vurderingen.

Dersom disse etiske vurderinger legges til grunn, kan det være at det som synes som vanskelige dilemmaer, lettere finner sin løsning.

Kirkemøtet kommer svært sjelden med uttalelser, men det skjedde i vår da møtet uttalte seg om norsk asylpolitikk. Dette er et signal om Den norske kirkes sterke engasjement i et saksområde som berører menneskeverdets stilling i det norske samfunnet. Kirkemøtet etterlyste en forbedret praksis og et bedre humanitært skjønn.

Nå har vi fått en melding som ikke varsler så mye når det gjelder regelendringer, men som vi håper vil føre til praksisendring framover, som for eksempel innebærer blant annet raskere behandlingstid for å hindre at barn blir lengeværende, økt retur støtte, et grunnleggende hensyn til barns best, raskere bosetting, sikre barnefaglig kompetanse i alle ledd, samt initiere en ekstern evaluering av hvordan barns situasjon blir belyst i saksbehandlingen i UNE

Den norskes kirkes hovedansliggende er at hensyn som tjener barnet beste må gå foran innvandringspolitiske hensyn.

Berit Hagen Agøy

Generalsekretær i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke

DEN NORSKE KIRKE
Den norske kirkes nord/sør-informasjon

Informasjonsbrev til menigheter i Den norske kirke
November 2012

2. SØNDAG I ADVENT 2012

Menneskerettighetssøndagen

«De kasteløse - dalitene»

En gledesstund i Freed Hari Camp i Pakistan. (Foto: IDSN/J. Carlsen, Stefamusalliansen)

Fokus for årets menneskerettighetssøndag er **dalitene** og deres livssituasjon. Dalitene lever hovedsakelig i Sør-Asia under umenneskelige forhold. Dalit betyr «knust» eller «brukket», og er det navnet de setter på seg selv. De er kasteløse.

De teller om lag 260 millioner mennesker på verdensbasis, men det er særlig utbredt i India, Nepal, Pakistan, Sri Lanka og Bangladesh. De blir utsatt for en behandling som er en skam for menneskeheten, sier biskop Kameeta fra Namibia (KV-2009).

I årets ressurs-pakke til Menneskerettighetssøndagen vil du finne:

- en bakgrunnsartikkel
- en prekenrefleksjon
- liturgisk byggeklosser med egne bønner

- salmeforslag
- en hilsen fra Chandran Paul Martin, selv dalit - men også tidligere ass. Generalsekretær i Lutherske Verdensforbund
- litt om dalit-teologi
- og - hva gjør Den norske kirke?

BAKGRUNNSARTIKKEL:

Alle er vi like...

Kastediskriminering gir groteske eksempler på brudd på menneskerettighetene. En hierarkisk samfunnsinndeling som favoriserer visse mennesker over andre, bryter klart med grunnlaget for de universelle menneskerettighetene, nemlig at alle mennesker er født frie og likeverdige. Kastesystemet er også et klart brudd på det kristne budskapet om at alle mennesker er skapt i Guds bilde.

En overveldende andel kristne i India er daliter. Det finnes ingen eksakte tall, men et realistisk estimat er at rundt 75 prosent av Indias kristne befolkning, som består av ca. 14 millioner, er daliter. Det betyr at minst 10 millioner indiske daliter er kristne. Det finnes også en stor andel muslimske daliter i India, som opplever tilsvarende diskriminering.

Usynlig for medmenneskene

Dalitene er en ukjent gruppe for oss nordmenn – kanskje ikke så rart da deres sosiale status er så lav at de ofte ikke er inkludert i beskrivelsen av kastesystemet. Dalitene er Sør-Asias urørbare, og deres situasjon kan sammenlignes med Sør-Afrikas apartheid eller USAs slaveri. En stor forskjell gjør likevel dalitenes situasjon annerledes: Både apartheid og slaveri er i all hovedsak avskaffet – kastediskriminering lever i beste velgående.

Dalit-barn i Nepal. (Foto: Elisabeth Knutsen, Strømmestiftelsen)

Passer ikke inn

Kastesystemet deler inn samfunnet i et firelags hierarki bestående av høye og lave kaster. Utenfor hierarkiet finner vi dalitene. De er kasteløse og anses som undermennesker i land som India, Sri Lanka, Pakistan, Nepal og Bangladesh. Flesteparten lever i India, som er hjemland til 168 millioner daliter. Kaste passer ikke inn i bildet India ønsker å fremme av seg selv – en fremadstormende stormakt med stabilt demokrati. Parallelt med teknologisk nyvinning og økonomisk vekst blir kastediskriminering opprettholdt.

I Dhaka i Bangladesh får de kasteløse så vidt lov til å rydde søppel fra gatene, kun for småpenger. (Foto: IDSN/Jakob Carlsen, Stefamusalliansen)

Kirken medansvarlig

Mange daliter ønsker å konvertere vekk fra hinduismen, i håp om å komme seg ut av det undertrykkende kastesystemet. Kristendommen sier at alle er likeverdige i Guds øyne – en revolusjonerende tanke for en gruppe som har blitt behandlet som undermennesker i flere tusen år. Det er derfor ekstra hjerteskjærende at diskrimineringen fortsetter, selv etter konvertering. Også innad i kirke er kastediskriminering et problem. Kirken må våge å snakke høyt om den systematiske undertrykkelsen dalitene blir utsatt for, fordi det også gjelder mange av våre trossøsken.

To av 260 millioner "usynlige" mennesker. (Foto: Oddvar Paulsen, Strømmestiftelsen)

Teori og praksis

Indiske myndigheter har utarbeidet et relativt godt lovverk som i teorien sikrer like rettigheter for alle, uavhengig av kaste. Det er tilrettelagt for kvotering for å sikre at daliter er representert i staten, akademien, offentlig sektor og så videre. Disse kvoteringsrettighetene gjelder ikke for daliter som er kristne eller muslimer. Det antas nemlig at hvis man har konvertert vekk fra hinduismen, så har man også konvertert vekk fra kastesystemet. Dessverre er virkeligheten en helt annen, og diskrimineringen har heller en tendens til å øke når man i tillegg tilhører en minoritetsreligion. Dette er et klart brudd på trosfriheten, og fører til at mange ikke tør å konvertere til kristendom.

Må holde avstand

Sentralt i kastesystemet er forestillingen om renhet. De forskjellige kastene har varierende grad av renhet, og dalitene anses som urene og følgelig urørbare av andre kaster. Mange mener at hvis en høykaste rører ved en dalit, risikerer han at dalitens urenheter forurenser hans eget vesen. Dalitenes urørbarhet har ført til massiv diskriminering og segregering.

Dømt allerede i fødselen

Diskrimineringen starter tidlig, og barnedødeligheten blant dalitbarn er betydelig høyere enn blant de dominerende kaste-gruppene. I skolen blir dalitbarn ofte ekskludert og er sårbare for mishandling fra lærere og medelever. Dalitbarn blir ofte plassert bakerst i klasserommet og tvinges bl.a. til å vaske skoletoalettene. Analfabetisme og andelen barn som ikke fullfører grunnutdanning er betraktelig høyere blant daliter enn andre samfunnsgrupper.

Nektes adgang over alt

I arbeidslivet blir dalitene tvunget inn i nedverdige og farlige yrker. Rundt 1,3 millioner av Indias daliter lever av å manuelt fjerne andre menneskers avføring fra toaletter og kloakksystem. Deres urørbarhet fører til at de ofte må bo adskilt fra resten av samfunnet, og mange nektes adgang til både templer og te-hus, i tillegg til offentlige tjenester som politistasjoner og helseklinikker. Diskrimineringen varer livet ut, og som om ikke det var nok, til og med inn i døden. Dalitene får nemlig ikke gravlegges sammen med resten av befolkningen, men forvises til sideliggende gravplasser.

Bilder fra denne artikkelen og andre bilder, kan du få ved å kontakte [Strømmestiftelsen](#) eller [Stefanusalliansen](#).

Kristin Storaker, Stefanusalliansen

BYGGEKLOSSER TIL LITURGI:

TEKSTREFLEKSJON – JOH. 16, 20-24

Dagens prekentekst egner seg godt på Menneskerettighetssøndagen 2. søndag i advent og en refleksjon rundt dalitenes situasjon i dag.

Johannes uttrykker seg som vanlig på mange plan. Også her står teksten i en større sammenheng som tegner et bilde av lidelse og håp som har flere tidsbuer:

- a) Jesu forestående lidelse, død og oppstandelse,
- b) Kirkens (vanskelige) tid, og et framtidig (eskatologisk) håpsbilde.
- c) Lest som «adventstekst» er det også nærliggende å «se tilbake» på Marias historie og Jesu egen fødsel.

Det gir god mening for denne dagen å begynne perikopen med vers 20. Konteksten beskriver en situasjon av hat, forfølgelse og vold. Noe av den forfølgelsen Jesus selv gikk i møte, blir beskrevet som noe som også disiplene i tiltagende grad vil erfare. Jesus kontrasterer dette med løfte om talsmannen, Ånden, som skal komme. Og en sorg som skal bli til glede. Men når skjer dette?ⁱ Jesus bruker bilde av en svanger kvinne for å illustrere dette. Risikoen for at noe skulle gå galt med barnet, men også kvinnen, var langt større på denne tiden og i denne konteksten. Både engstelsen og gleden når barnet er kommet, kan vi muligens klare å forestille oss. I alle fall kvinner som har erfart dette selv.

Lest «nedenfra», sammen med de mest marginaliserte i India eller Sør-Asia, får teksten en utvidet betydning, og erfaringene kvinner der leser med, vil garantert åpne for større gjenkjennelse:

Indisk kontekst

Muligens er det vanskelig å tenke seg større forskjell fra en gjennomsnitts Kari og Ola i verdens rikeste land, til et tilsvarende gjennomsnittspar blant det 170 millioner kasteløse i India. Gråt, klage og engstelse, eller hån og likegyldighet fra «verden», er en realitet hos svært mange i 2012. Dalitene blir betraktet som *ikke-menneskelige* og urene, følgelig *forurenser* de andre kastesgrupper. Dalitene blir også kalt "untouchables", og er å betrakte som uberørbare for de innenfor kastesystemet, både i private og offentlige rom. Paradoksalt nok er dalitkvinner ofte offer for voldtekt fra høyere kaster. Da er de plutselig ikke lenger «untouchables». Straffefrihet for slike overgrep er et stort problem. Studier viser at hver eneste dag blir to daliter drept og minst tre dalitkvinner voldtatt. Ukentlig blir hjem og eiendeler brent.ⁱⁱ

India er landet - til tross for økonomisk vekst hos middel/overklassen - med flest fattige i verden, høyest barnedødelighet (63 av 1000 levendefødte) og med ca 400 millioner som lever under fattigdomsgrensen.ⁱⁱⁱ Blant de fattigste er ofte kvinnene, som spiser til slutt – *om det er mer igjen*, etter at mannen og barna har fått. Dalit-kvinner er ofte undertrykt i flere ledd, på bunn i forhold til både kastesystemet, klasse, og kjønnshierarkiet. Kristne dalitkvinner kan

oppleve endatil å bli undertrykt på grunn av sin religion. Kvoteringer som tross alt kommer hindu-daliter til gode, gjelder ikke kristne (eller muslimske) daliter. Denne barske virkeligheten skaper gjenkjennelse med hån, lidelse og stengte dører som Maria, Josef og ikke minst Jesus selv opplevde. Se til artikkelen «Stinkende Jesus» av Chukka S. Helen.

Gråt og klage

Uttrykket «gråte og klage» er gjerne brukt i forbindelse med død, og relaterer seg i denne sammenhengen til Jesu død (se f.eks 16,6) og trusselen disiplene selv utsettes for. (16,2). Johannes bruker i vers 21 bildet av en fødende kvinne. Engstelse og smerte er erfaringer som øker i takt med forløsningens komme. Bildene refererer til gammeltestamentlige motiver om den kommende frelsen, se f.eks. Jesaja 26, 16-19. Trolig også til «julemotivene» i Jesaja 7, 14 og 9, 6. Det er som om de ulike fortellingsbuene flyter sammen i en større helhet: På den ene siden smertens og lidelsens tid... På den siden; håpsteget: Frelseren som ble født, Jesu oppstandelse, Åndens nye tid, rettferdighetens og gledens framtid. Men hvor befinner vi oss nå? For mange daliter er smerten vedvarende. Et 3000 år gammelt kastesystem er som støpt i betong. Det er som *en eneste lang fredag*. Identifiseringen med Jesu lidelse og død er også viktig. «Han går sammen med oss, han lider med oss», kan være viktige tyngdepunkt. Det samme med Josef og Marias egen historie.

Hvilken glede?

Midt i smerten finnes en dyp glede. Teksten sier noe om verdens hånlige glede (v 20), men først og fremst en ekte glede. Igjen flyter jul, påske og pinse sammen; Barnet som er født, oppstandelsen, Åndens og rettferdighetens komme. Dette er gledelig budskap. Men er det virkelighet? Vi lever alle i et «kallerede – enda ikke». Nettopp evangeliets nærhet til de mest utslåtte, gjør håpets kraft så viktig for kasteløse. De av oss som har erfart å feire gudstjeneste med kasteløse eller andre ekstremt undertrykte, har antageligvis erfart hvor sterk gleden og håpet er midt i en virkelighet som vi knapt hadde maktet å overleve i selv.

Jeg tror dette handler om både den sterke identifiseringen; Maria og Josef opplevde også stengte dører. Jesus ble født i en stinkende stall. Han kom inn i dalitenes verden, først og fremst. Og det handler om bønn. Johannes knytter glede til bønn. «Be og dere skal få, så gleden deres kan vær fullkommen» (v 24). Igjen svinger teksten noe forvirrende - mellom nåtid og framtid. «På den dagen» (v23) er et typisk eskatologisk uttrykk. Likevel gir det også mening (se vers 5-15) å tenke at «Talsmannen» nettopp vil komme med etterlengtede svar og glede. Gleden har først og fremst med fellesskapet å gjøre. Å bli i Guds kjærlighet (15,11) og organisk høre til på det «sanne vintreet» (kap 15, 1ff) handler om en fundamental tilgang til Gud. Dett er bønnens dype vesen.

En instrumentell forståelse av bønn kan gjøre vondt verre, særlig for mennesker som lider. Bønn kan slik misbrukes både til å opprettholde et status-quo i både kirker og samfunn, eller skape falske lettvinde svar, jfr. «herlighetsteologien».

Bære hverandre

I takt med en bevisstgjøring om egen identitet og en gryende dalit-teologi i de indiske kirkene, er bønnene blitt mer konkrete. Og aksjonene likeså. Kristne daliter har vært nøkkelpersoner bak kampanjen «International Dalit Solidarity Network», og akkurat på denne dagen (9. desember) arrangerer Det indiske kristne rådet en tverrkirkelig bønne- og solidaritetsdag i

kirker over hele India. Det skaper glede i India at vi i Norge er med på dette. Felles bønn og arbeid må til.

Bønnen og det dype fellesskapet er også det bærende element i det påfølgende kapitlet, hvor Jesus ber for alle sine. (Kapittel 17). I en kontekst av ekstreme ulikheter mellom fattige og rike, og den apartheid-virkeligheten som daliter opplever, også internt i mange kirker, er Jesu ord viktige. Han ber for oss alle. Han ber om at vi alle må bli bevart i hans navn. Og at vi må være ett, ...slik at verden kan tro. (17,21)

Identifiseringen med den engstelige ugifte kvinnen som skulle føde, er viktig. Og hennes lovsang: «... Han har sett til sin tjenestekvinne i hennes fattigdom... Han støtte herskere ned fra tronen og løftet opp de lave...»

Vi trenger hverandre.

Noen muligheter i prekenen

Oppsummerende, kunne tre ulike temaer for en preken være:

- a) En kontekstualisering av teksten i forhold til dalitenes situasjon.
- b) Et "adventsperspektiv" med fokus på tekstens smerte og glede
- c) Bønn som tema, gjerne relatert til både misbruk og glede
- d) Marias erfaring og lovsang kan på sett og vis også bygge broen mellom India, vår virkelighet og julen.

¹ Se blant annet C.K. Barrett (1978) *The Gospel According to St. John*.

¹ «Our God with struggling people» National Council of Churches in India (2011)

¹ globalis.no , statistikk fra 2010

¹ Sathianathan Clarke i *Dalit Theology in the Twenty-first Century*, side 29, New Delhi (2010)

Liturgisk materiale

Intro

Stoffet er enten hentet fra Ordning for hovedgudstjenesten (fra den gudstjenestereformen) og bearbeidet stoff fra *Dalit Liberation Sunday*.

Forberedelse/Inngangssord

Noen ord om dagens preg

Samlingsbønn

Bearbeidet tekst fra Dalit Liberation Sunday.

Liturg/medliturg:

**Gode Far, vi er sammen for ditt ansikt,
Du som har gitt deg selv navnet Immanuel, Gud med oss –
Du som er med oss i vår svakhet og vår styrke, i vår kamp og i vår glede,
Du som er med oss her og nå.
Fyll oss med din ånd.**

Menighet kan synge:

”We shall overcome”

Fra den nye Ordning for Hovedgudstjenesten:

1

Hellige Gud, vi er samlet for ditt ansikt
for å møte din kjærlighet og sannhet.
Send oss din Ånd
og gjør oss åpne for det du vil gi oss.
La ditt ord slå rot i våre hjerter,
så Kristus lever i oss, og vi blir ett i deg
og tjener deg i alle ting.

Forbønn

Denne bønnen er spesielt anvendelig i gudstjenester med mange barn.
En gruppe barn kan stå foran menigheten og vise tegnene. De i menigheten som ønsker det, kan gjøre håndbevegelsene sammen med barna.

Løftede hender

ML/L | Kjære Gud, du er hos oss. Tenn ditt lys i oss.

Hendene i kryss foran brystet

ML/L | Kjære Jesus, du går med oss. La oss få leve i din fred.

Hendene mot hverandre foran brystet med fingertuppene opp

ML/L | Kjære Gud, du ser oss. Ta imot våre tanker og stille bønner.

Hendene strakt ut foran oss med håndflatene opp

ML/L | Kjære Jesus, du tar våre hender i dine. Led oss på din gode vei.

Vi tar dem som sitter ved siden av oss, i hånden.

ML/L | Gode Hellige Ånd, takk for at vi ikke er alene. Hjelp oss å se hverandre med kjærlighet.

KYRIE

KYRIELITANI med bruk av fakta eller fortellinger og et kyrieomkved mellom lesningene, for eksempel Ghana-kyriet (S-97, 156). 7

Modell for utforming av kyrielitani (Gudstjeneste for Den norske kirke, 2011, side 2.40)
I fellesskap kan det utformes et kyrielitani til en bestemt gudstjeneste. [...] Det kan utformes noen aktualiserende ”rop” og velges et kyrieomkved som synges mellom ropene.

Ropene kan utformes som korte fortellinger, vitnesbyrd, eller andre former for konkrete utsagn på vegne av dem som klager sin nød. Ropene kan lyde fra forskjellige steder i kirkerommet.

Her er et eksempel: *Bruk gjerne ungdommer som har deltatt i årets Operasjon Dagsverk som medliturger.*

Bearbeidet tekst fra Dalit Liberation Sunday.

L/ML: Mange daliter blir sett på som mindre verdt enn andre mennesker.
Hør oss, Gud, når vi roper og ber deg: Du som ikke gjør forskjell på folk, la oss se at alle er skapt i ditt bilde.

A: Kyrie

L/ML: Mange daliter er sårbare når prisene på mat og hus stiger.
Hør oss, Gud, når vi roper og ber deg: Du som selv ble et sårbart lite barn på julaften, styrk alle som lider.

A: Kyrie

L/ML: Mange daliter har ikke mulighet til å ta utdanning og blir diskriminert på arbeidsmarkedet.
Hør oss, Gud, når vi roper og ber deg: Du som fortsatt skaper hver dag med din Hellige Ånd, la alle mennesker få gode muligheter til å leve det livet du har skapt oss til.

A: Kyrie.

Gloria

Bearbeidet tekst fra Dalit Liberation Sunday.
Veksellesning utfra Marias lovsang (Magnificat):

L/ML: Min sjel opphøyer Herren,
og min ånd fryder seg i Gud, min frelser.
For han har sett til sin tjenestekvinne i hennes fattigdom.
Og se, fra nå av skal alle slekter prise meg salig,

A: Gud, vi tilber deg, for du ser oss i vår fattigdom og gir oss utholdenhet i vårt strev.

L/ML: for store ting har han gjort mot meg,
han, den mektige; hellig er hans navn.

Fra slekt til slekt varer hans miskunn
over dem som frykter ham.

A: Vi takker deg for din omsorg mot de som har gått foran oss. Du gav dem fremtid og håp.

L/ML:Han gjorde storverk med sin sterke arm;
han spredte dem som bar hovmodstanker i hjertet.

Han støtte herskere ned fra tronen
og løftet opp de lave.

A:Vi priser deg som bryter ned murer av hovmod og bygger broer av rettferdighet.

Her kan det følge et musikalsk Gloria, for eksempel hentet fra Syng håp-sangbøkene eller en egnet lovsang.

Kunngjøringer

Lokale ungdommer som deltok i årets Operasjon dagsverk, kan fortelle eller bli intervjuet om hva de har lært om daliter i Nepal, hvilket arbeid de har vært med å støtte og hva de gjorde på selve Operasjon dagsverk.

Forbønn

Denne bønnen kan eventuelt settes inn som det siste avsnittet i en lokalt utformet forbønn:

Gud, gi oss en visjon om verden Gud, gi oss en visjon om vår verden slik som din kjærlighet vil omskape den; en verden hvor de svake blir beskyttet, ikke utnyttet, en verden hvor ingen er sultne eller fattige, en verden hvor goder og ressurser blir delt, så alle kan nyte godt av dem, en verden hvor nasjoner, raser og kulturer lever i toleranse og gjensidig respekt, en verden hvor fred bygger på rettferd, og hvor rettferden styres av kjærlighet. Gi oss mot og inspirasjon til å bygge denne verden, gjennom Jesus Kristus, vår Gud. Amen.

© Living Spirituality Network, UK. O: Estrid Hesslund 2006

NATTVERD

Fredshilsen

Før fredshilsenen kan liturgen si:

Innen kastesystemet kan daliter ikke berøres av andre. Men Gud har gjort oss til ett folk. La oss derfor hilse hverandre med et tegn på Guds fred.

Menigheten kan hilse på hverandre og si "Guds fred" eller "fred være med deg".

Nattverdsbønn

Fra Ordning for hovedgudstjenesten:

Hellige Gud, gi oss brennende hjerter, så vi i undring og glede tar vare på ditt ord og viserbarmhjertighet mot den som lider. Bli hos oss, også når vi tviler og sørger. Gå med oss, inntil savn og smerte har veket for evig jubel og lovsang.

Takkebønn etter måltidet

Fra Ordning for hovedgudstjenesten:

L/ML: Vi takker deg, visdommens Gud, for ditt måltids dype hemmelighet:

Brødet vi har brutt, er ett. Din Sønn har gitt sitt liv for én verden og én menneskehet.

A eller L/ML:

Vi ber deg: Hjelp oss å høre det rop du har hørt, å se den nød du har sett og å elske vår neste som oss selv.

UTSENDELSE

L: Hvor det er tvil,
A: **la oss gå i tro.**
L: Hvor det er fortvilelse,
A: **la oss gå i håp**
L: Hvor det er hat,
A: **la oss gå i kjærlighet.**
L: La oss gå med Gud
A: **I Jesu Kristi navn. Amen**

SALMEFORSLAG:

1. Salmebokforslaget Salmer 2008
Nr. 23: "Du, de forfulgte Gud"
2. nr. 268: «Fordi han kom»
3. Salmer -97, nr. 66: «Jesus, ja han alene»

DALITERS EGEN TEOLOGI:

Kasteløse har også vært fratatt teologien. I alle fall når det gjelder muligheten til egen teologisk refleksjon. Til tross for at daliter utgjør det store flertallet av kristne i India har de gjennom århundrer stilltiende tilpasset seg *importert* teologi. Stilltiende har daliter overtatt en måte å tolke bibeltekstene på hvor de privilegerte («høykaste-kristne») i stor grad tolket tekstene, gjerne slik at slaveriet og kastesystemet i liten grad ble utfordret, og status quo ble normen. Noen radikale røster og noen misjonærer har riktignok stått for et «godt budskap for fattige», som utfordret det bestående. I forhold til det tre tusen år gamle kaste-systemet ble selv en «temmet kristendom» godt nytt for mange.

Først på 1980-tallet så man konturene av en egen dalit-teologi. En kontekstuell teologi, preget av ulike impulser som Det annet Vatikankonsil på 60-tallet, frigjøringsteologiens fremvekst på 70-tallet, og en generell sosialetisk, økumenisk og kontekstuell bevisstgjøring i mange kirker. I India tilskrives Arvind P. Nirmal en pioner-rolle med sin banebrytende «Towards a Shudra Theology». Men også De lutherske kirkene (UELCI) og deres teologiske seminar Gurukul, har spilt en viktig rolle.

Noen hovedpoeng i dalit-teologien, er at dalitene selv er subjekter, ikke passive objekter. Deres egne erfaringer, deres forståelse av virkeligheten de lever i, av undertrykkelsen, er et viktig startpunkt. En (ny) lesning av Bibelens tekster og særlig inkarnasjonen og Jesusfortellingen blir viktig. Likeså identifiseringen med Jesu lidelse, og Gud som «den lidende tjener» som velger side. I praksis arter dette seg som kritisk distanse til tradisjonell teologi, som gjerne har brukt gudsbilder hvor Gud er fremstilt som hersker og konge. Og en motstand mot en undertrykkende kaste-praksis, som både tradisjonell hinduisme (karma), og det politiske apparat kan stå for. På den annen side vektlegges frihet og håp. I Jesus Kristus er deres status fundamentalt endret: «God would practice radical and unreserved touchability in a system that was build upon untouchability»^{iv}. Dalitenes frigjøring handler om både denne Guds store (kosmiske) inngripen, og den møysommelige og konkrete frihetskampen som kristne daliter ser seg som en del av.

Den norske kirken og dalitene

* Den norske kirke har direkte kontakt med kirker i India, og samarbeider med Det lutherske verdensforbundet og Kirkenes Verdensråd som igjen har nær kontakt med FN-organisasjoner.

* Mellomkirkelig råd arbeider gjennom Det norske menneskerettighetsfondet (www.nhrf.no). Flere av grasrotprosjekta som vi støtter, har et særlig fokus på menneskerettighetene til daliter og urfolk.

* Dette året var kirken med på å danne Det norske dalit-solidaritet-nettverket (www.dalit.no), som er en del av International Dalit Solidarity Network (www.idsn.org)

* Flere av misjonsorganisasjonene som er knyttet til Samarbeidsrådet Menighet og Misjon har og gjennom mange år hatt et arbeid med daliter og urfolk, særlig Stefanusalliansen, Strømmestiftelsen, Normisjon og Himalpartner.

ARTIKLER: «Stinking Jesus» og «Hope against hope, it's Marys Christmas» fra boken «Born to be Broken» - Christmas Messages from Dalit Perspectives. 49-52 (kommer)

ressurser:

- <http://dalit.no/>
- <http://www.stefanus.no/no/nyheter/india/2011/Indias+skjulte+apartheid.9UFRvW4R.ips>
- <http://www.idsn.org/>
- <http://www.strommestiftelsen.no/kaster-systemet-pa-torsdag>

Kronikk om ledsagerprogrammet publisert i Vårt Land 29. oktober 2012**«Sløret er borte»****v/Anne Sender**

Jeg har sett og opplevd livet i Øst-Jerusalem og på Vestbredden tett i tre måneder i sommer, som deltaker i det kirkelige ledsagerprogrammet. Palestinernes virkelighet har kommet under huden min. Det var smertefullt.

Jeg har ikke vært uvitende om eller likegyldig til palestinernes virkelighet, men tidligere var det på avstand. Det å ta det inn over meg var noe annet. Sløret var borte, jeg så fattigdommen, den ulike fordelingen av ressurser, frustrasjonen og håpløsheten som okkupasjonens pris. Ikke alene selvsagt, men Israels håndtering av den forsterket alt.

I hele mitt voksne liv har jeg jobbet for og med Israel, mot antisemittisme. Jeg har kjempet for at Israel-kritikk skal holde seg innenfor den røde streken og for at jødene i Norge skal bli sett og behandlet som en likeverdige minoritet. Min oppfordring har alltid vært at journalister, politikere og kirkefolk skulle se Israel som mer enn konflikten: Lære å kjenne mangfoldet, den kulturelle kreativiteten og respekten for rettsstatens prinsipper. De burde glede seg over at landet er et fristed for jøder fra hele kloden, med religionsfrihet for alle grupper. Det arbeidet skal jeg fortsette med.

Ut av komfortsonen. Etter at jeg gikk av som leder i Det Mosaiske Trossamfunn begynte jeg å skrive bok; om utviklingen jeg har vært med på – som endret Norge fra enfold til mangfold. Jeg kom til et punkt der jeg beskriver vårt forhold til Israel, kampen landet står i og hvordan det påvirker vår egen situasjon. Da måtte jeg erkjenne at jeg selv ikke hadde gjort det jeg utfordret andre til å gjøre; ta skrittet ut av egen komfortsone og se på det palestinske samfunn med alle sine nyanser fra innsiden.

Jeg kom til at jeg ville oppleve hvordan Israel behandler sine minoriteter og sine palestinske naboer midt i sin egen eksistensielle kamp. Ikke minst undret jeg meg over hvor sterk den interne polariseringen mellom ulike kristne grupperinger i Norge er blitt de siste årene. Hva var det de så og hørte - kirkelederne, biskopene, politikere, og journalister når de var i Israel og Palestina, som gjorde at de uttalte seg så følelsesladet ved hjemkomst? Hva var det de ble presentert for som jeg ikke visste nok om? Hvordan skulle jeg finne det ut? Da jeg fortalte rabbiner Joav Melchior hva jeg hadde tenkt å gjøre, svarte han;

«Å innhente ny kunnskap er aldri feil, jeg gleder meg til du kommer hjem og deler din lærdom med oss.»

Pekefinger. Det Mosaiske Trossamfund (DMT) har aldri vært tett på Kirkens Nødhjelp. Vi opplevde organisasjonens hyppige og ensidige pekefinger-uttalelser mot Israel som lite konstruktive. For ti år siden sa vi allikevel ja til å bidra med informasjon om jødene i Norge og vårt forhold til Israel, da Kirkens Nødhjelp inviterte til opplæring for sine deltakere til det nystartede «Ledsagerprogrammet». Kirkelederne i Jerusalem, sammen med flere israelske fredsorganisasjoner, hadde bedt om assistanse fra internasjonale kirker etter den spente og innestengte situasjonen de små palestinske landsbyene befant seg i under den andre Intifadaen. Kirkens Nødhjelp ble sekretariat for den norske delen av programmet.

De siste årene har KNs israelske samarbeidsorganisasjoner kommet til Norge for å informere, og for å møte DMT. Samarbeidet endret både KN som lærte mer om kompleksiteten og dilemmaene Israel møter, og noen av oss fra DMT som fikk presentert uretten begått i Israel-kontrollerte Øst-Jerusalem og på den israelsk-kontrollerte delen av Vestbredden.

Øyne og ører. Jeg visste at Kirkens Nødhjelp kunne hjelpe meg med tilgang til Vestbredden, og jeg fikk delta i programmet som del av arbeidet med boken. Min stilling var fri, men jeg ville selv delta i felt der vi ledsagere bodde sammen med palestinerne. Mitt team ble

stasjonert i Øst-Jerusalem, men jeg bodde også på slettene sør for Hebron og deltok i Betlehem. Deltakerne er sekulære, kristne, jøder og muslimer som alle kommer med et ønske om å gi beskyttende tilstedeværelse for palestinere i utsatte situasjoner.

Oppgaven er enkel; være øyne og ører og fortelle hva slags konsekvenser politikken har for enkeltindividet. Menneskerettighetene kom til for å beskytte det enkelte mennesket fra maktovergrep. Glemmes det i jakten på trygghet, landområder, gunstige grenser eller fysiske barrierer - taper alle parter.

Alle dokumenterte informasjonen tas videre av israelske rettighetsorganisasjoner for prøving i rettssystemet. De samarbeider for øvrig med palestinske organisasjoner som overvåker palestineres overgrep mot andre palestinere, uten at de ennå har særlig mulighet for å behandle det i palestinske selvstyrets ansvarsområde. Tradisjonelt har Israel hatt svært høyt nivå som rettsstat, og mange saker har fått medhold i at behandlingen strider både mot internasjonale konvensjoner Israel har signert, og landets egne lover.

Trenerer. De siste årenes høyredreining i Israel har ført til at deler av rettsapparatet trenerer, eller gir overgriperen rett i denne typen saker, fordi politikken styrer mer enn jussen. Det er opprørende. Og nei, det hjelper ikke Israel at vi ikke snakker om det. Kritikken form er viktig, men innholdet i den må behandles med ærlighet.

De religiøse og politiske bosetter-organisasjonene har tatt styringen på landområder avsatt til en fremtidig palestinsk stat. Uavhengig av i hvor stor grad de palestinske selvstyremyndighetene har seg selv å takke for sin begredelige situasjon, fratar det ikke Israel plikten til å følge moralske og demokratiske spilleregler.

Ledsagerprogrammet underkjenner verken trusselen fra Iran, jihadistenes ideologi eller rakettene fra Gaza. Israel er sårbar, men også den sterkeste av de to. Okkupasjonen, som det i praksis er, påvirker Israel negativt på utallige områder, og øker sårbarheten. Jeg verken kan eller vil legitimere de norske utsenderorganisasjonenes tidligere utsagn eller praksis for sitt Israel-Palestina engasjement. Men jeg kan si hva jeg lærte og opplevde i sommer.

Ulovligheter. Min erfaring er at ledsagerprogrammet er oppriktig i sitt ønske om å bidra konstruktivt, og at ledsagerne først og fremst lærer at ingen er tjent med ensidig å støtte den ene mot den andre. Ulovligheter støttet av enøyde Israel-venner, kristne som jøder, bidrar i realiteten heller til en forlengelse av konflikten og større splittelser. Palestinavenner som delegitimerer Israels tilhørighet til landet forer frykten. Ingen av partene tjener på at venner utenfra pleier egne visjoner - om de er bibelske eller politiske. Partene trenger felles venner. Det var dette jeg så enda tydeligere enn før.

Hverdagen, de ulike lagene av konflikten, historien og religionene gjorde oss heller mer ydmyke. Personlig ble min overbevisning om at de gode kreftene i Israel er sterkere enn de destruktive styrket, men lederne må ikke unnskyldes seg med at de andre er verre. Israel-venner kan lære, forbedre og styrke kampen for Israel ved å se med begge øyne. Vi traff utallige mennesker og miljøer som innga håp og forsoning på begge sider. Det er disse som kan finne pragmatiske løsninger, for livet i frihet er viktigere enn alt annet.

Kjell Erik B. Kallier og Alan Skandal (nyheterstjerne)
Åse Brandvold i Johan Broe i Emine Isabetta
Pål Hellevege i Anette Maudsløper i All Skoveth
Lise Malene Simonsen i Søren Tønnesen

NYHETER

Radioaktive sauebeiter halvert i år

NTB: Områdene der slaktedyr må føres ned på grunn av radioaktivitet er langt færre denne høsten enn i fjor. Tiltak mot radioaktivt sauekjøtt er i høst satt i verk i 18 kommuner i fylkene Hedmark, Oppland, Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag og Nordland. I fjor ble slike tiltak – det vil si nedføring av slaktedyr – gjennomført i 35 kommuner, opplyser Mattilsynet. «En oppsiktsvekkende reduksjon», skriver Mattilsynet i et brev der helsemyndighetene, landbruksmyndighetene og landbruksorganisasjonene blir orientert om den endelige soneinndelingen for nedføring på grunn av radioaktivitet i slaktedyrene.

ONTB

Islamsk råd får kritikk for å være usynlig:

Islamsk råd svarer ikke

BLIR UTFORDRET:

Det er Islamsk Råds plikt å møte radikaliseret ungdom og få dem på rett spor, sier Aamir Sheikh, en av flere som reagerer på at moskeenes paraplyorganisasjon er utydelig.

EKSTREMISME

Av Åse Brandvold

– Islamsk råd bør komme på banen og ta et møte med radikaliseret ungdom. Når en ekstrem gruppe som Profetens Umma henviser til Koranen når de fremmer sitt budskap, så er det Islamsk Råds ansvar å konfrontere dem med at deres tolkinger ikke stemmer, og at bildet de fremmer av islam er feil, sier høyrepolitiker Aamir Sheikh til Klassekampen.

Ifølge Sheikh er alle moskeene nå bekymret, og radikaliseret ungdom er samtaletema nummer én blant muslimske foreldre.

– Vi har en paraplyorganisasjon som skal representere oss, og det er Islamsk Råd. Det hviler et betydelig ansvar på dem, sier Sheikh.

Tause siden torsdag

Klassekampen har siden torsdag morgen forsøkt å få generalsekretær i Islamsk Råd, Mehtab Afsar, i tale om hvordan ekstremisme blant mus-

limsk ungdom kan bekjempe. Han besvarte vår første henvendelse med at han gjerne ville kommentere dette, men at vi måtte ta kontakt senere på dagen. Siden har vi kommet med flere henvendelser, som han ikke har besvart. Dette er noe av det vi ønsker svar på:

■ Lørdag skrev vi om besøk i Oslo Ole Christian Kvarme som forventer at Islamsk Råd nå tar avstand fra truslene mot jøder i Norge framsatt av den radikale islamistlederen Ubaydullah Hussain. Dette er Islamsk Råd fortsatt tause om.

■ I samme artikkel oppfordrer Mellomkirkelig Råd Islamsk Råd til å lage muslimsk undervisningsmateriale rettet mot ungdom, med den hensikt å bekjempe ekstremisme. Den norske kirke utarbeider for tida et studieopplegg om blant annet antisemittisme og islamofobi for sine konfirmanter.

■ Ervin Kohn, forstander i Det mosaiske trossamfunn, sier også til Klassekampen lørdag at han har utfordret Islamsk Råd til å kartlegge antisemittiske holdninger i muslimske miljø, uten at de har besvart utfordringen. Vi ønsker å vite hvorfor.

Shoaib Sultan gir respons

Kohn opplyser imidlertid til Klassekampen at Antirasistisk Senter, ved tidligere generalsekretær i Islamsk Råd Shoaib Sultan, har gitt positiv respons på Det mosaiske trossamfunns oppfordring om å kartlegge antisemittiske holdninger i muslimske miljø, som forstander Kohn først framsatte i et debattinnlegg i

avisa Vårt Land. Dette får vi bekreftet fra Sultan.

– Vi synes det er riktig og viktig med en slik kartlegging, men vi har ikke bestemt oss ennå om vi vil gjøre det. Viktigere enn at vi beslutter å gjøre det, er at det blir gjort, sier Sultan til Klassekampen.

Skaper usikkerhet

Aamir Sheikh inviterte for to uker siden den verdensberømte imamen Pir Alauddin Siddiqui for å snakke om hvordan man kan bekjempe radikal islam. Han fikk en strøm av henvendelser fra bekymrede foreldre, som fryktet at barna deres var i ferd med å bli radikaliseret. Imamen advarte mot at ungdom isolerer seg, og han la også vekt på at muslimske miljøer må samarbeide med norske myndigheter.

Islamsk Råd har tradisjonelt vært norske myndigheters fremste samtalepartner. Leder for LIM-nettverket (Likestilling, integrering og mangfold), Tina Shagufta Kornmo, er overrasket over at de er fraværende og utydelige i den offentlige debatten om islamsk ekstremisme.

– Da imam Siddiqui hadde møte med imamer fra ulike moskeer, virket det som om alle var enige med ham i at ekstrem islamisme må bekjempes. Er Islamsk Råd på samme linje, eller er det intern uenighet som er årsak til tausheten? spør Kornmo.

Samtidig er hun opptatt av at det ikke bare er moskeenes ansvar å bekjempe ekstremisme.

– Det er ikke bare moskeene som må ta ansvar. Lokalmiljøene og ikke minst forel-

FAKTA

Ekstremisme i Norge:

■ Lørdag ble islamisten Ubaydullah Hussain (27) framstilt for varetektsfengsling, siktet for trusler mot to journalister som har skrevet om ham og gruppen Profetens Umma, som han leder.

■ Hussain er også i søkelyset til Politiets sikkerhetstjeneste (PST) for blant annet trusler mot jøder i Norge.

■ Hussain er en del av et nytt, radikalt islamistmiljø, som er på frammarsj.

■ Klassekampen skrev fredag at politiet sliter med å komme inn i miljøet og hindre rekruttering.

■ Lørdag skrev vi om Den norske kirke som forventer større innsats fra Islamsk Råd i bekjempelsen av ekstremisme.

Klassekampen lørdag

dre må ta sin del av ansvaret. Jeg tror mange innvandrere foreldre ikke er klar over at de kan ha barn og unge som er påvirket av hatbudskap på internett i deres eget hjem. Dette skjer uten at voksne rundt dem skjønner det, eller synes å vite det, før de unge har endret holdninger til det mer ekstreme, sier Kornmo til Klassekampen.

ase.brandvold@klassekampen.no

TAUS: Klassekampen har i flere dager forsøkt å få et intervju med generalsekretær i Islamsk Råd Mehtab Afsar uten å lykkes. FOTO: TROND SOLBERG, VG/SCANPIX

Aamir Sheikh

Tina Shagufta Kornmo

